

Vang fjelltak og tungtrafikken derfra.

Hamar kommune vedtok reguleringsplanen for fjelltaket i oktober 2017. Konsesjon for fjelltaket ble gitt i mai 2019. Det var ikke samsvar mellom disse, med uventet mye tungtrafikk til følge. Hamar kommune skal revidere reguleringsplanen. Vangsåsen vel følger opp saken.

Vangsåsen vel ba allerede i mai 2017 om at fjelltaket ikke ble tatt i bruk før Gåsbuvegen var opprustet og forsynt med gang- og sykkelveg. Så vel kommunen som Fylkesmannen fant ingen grunn til å etterkomme dette. To år seinere skjedde akkurat det vi fryktet. Tungtrafikken økte formidabelt, så mye at Hamar kommune og ordføreren også uttrykte betenkeligheter med det som skjedde. Men foreløpig har de ikke evnet å sette inn noen mottiltak. Vangsåsen vel følger saken tett, og vi har ikke tenkt å slå oss til ro med forholdene slik de er i dag.

Da Vangsåsen vel fikk kjennskap til at Vang almenning hadde planer om å etablere et fjelltak like nord for Gåsbu, tok vi saken med ro, for vi fikk samtidig vite at grusen som skulle produseres, stort sett skulle brukes internt i allmenningen. Da reguleringsplanen ble lagt ut til offentlig ettersyn, var det åpnet for at en begrenset del av massene kunne selges utenom allmenningen. Den 31. mai 2017 ga velforeningen sin høringsuttalelse og krevde: «Hvis Vang Fjelltak skal åpnes for kommersiell drift, og utkjøring av massene i stor grad vil gå langs Gåsbuvegen, kreves det at gang-/sykkelveg er på plass før tillatelse om utkjøring gis».

Kommunestyret vedtok reguleringsplanen den 25. oktober 2017 og gjorde ikke en eneste anmerkning vedrørende vegforsterkning eller utbedring. I brev av 1. desember 2017 klagde vi på vedtaket og ba derfor om at det før fjelltaket utvides med utkjøring av masser, må kommunen gjøre konkrete krav til vegmyndigheter/eiere om at Gåsbuvegen rustes opp og at det bygges gang-/sykkelveg. I brev av 9. november 2018 stadfestet Fylkesmannen Hamar kommune sitt vedtak av reguleringsplan for Vang fjelltak, datert 25. oktober 2017, sak 99/17. Klagen fra Vangsåsen vel er etter dette ikke tatt til følge.

Ca 1. juni 2019 begynte det å dundre tunge lastebiler nedover vegene i øvre del av Vang. Alle kom fra Vang fjelltak og de aller fleste skulle forsyne veganlegget Rv 3/25 med masse av ulike fraksjoner. Ca 100 tunge biler pr dag telte vi i de travleste periodene, og trafikken pågikk helt til i november. Trafikken fra fjelltaket vil fortsette i flere tiår framover, men forhåpentligvis med mindre intensitet.

26. juni sendte Vangsåsen vel brev til Hamar kommune og krevde at det ble satt i gang arbeid med en reguleringsplan for gang- og sykkelveg langs Gåsbuvegen. Inntil det kunne realiseres ba vi om at hastigheten på vegen måtte settes ned. Brevet er ikke besvart.

Etter møte med flere velforeninger i øvre del av Vang, samt FAU på Lunden skole, var vi enig om at vi burde opptre sammen for å bedre forholdene som skyldes tungtrafikken fra fjelltaket. På vegne av alle sendte derfor Vangsåsen vel et nytt brev til Hamar kommune 25. august. Der krevde vi strakstiltak i form av hastighetsbegrensning i forbindelse med skolestart. Vi ba på lengre sikt Hamar kommune sørge for at tungtransporten fra fjelltaket stanses, inntil de

pålagte risiko- og sårbarhetsanalyser for trafikken på tilførselsvegene er utført og nødvendige trafiksikkerhetstiltak er gjennomført. I møte med kommunen 23. oktober gjentok vi kravet om at det gjennomføres konsekvensanalyse av trafikksituasjonen som grunnlag for en revidert reguleringsplan. På en befaringsbuss 8. november fikk vi ytterligere demonstrert behovet for trafiksikkerhetstiltak på vegene i øvre del av Vang.

I brev av 10. oktober sender vi på vegne av ovennevnte foreninger brev til Samfunnsmedisinsk enhet for Hamarregionen der vi ber om at masseutkjøringen fra Vang fjelltak blir vurdert mot Folkehelseloven. Vi ber om å få oversendt de vurderinger som i henhold til Folkehelseloven skulle vært gjort. Hvis det ikke foreligger, en utredning av de helsemessige konsekvenser av ulykkesrisiko, støv- og støyplager, krever vi at masseutkjøringen fra Vang fjelltak stanses inntil forholdet er behandlet. Samfunnsmedisinsk enhet setter sin lit til at det blir utarbeidet ny reguleringsplan og vil i den sammenheng bidra innenfor sine ansvarsområder.

13. mai 2019 ga Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) konsesjon til Skanska for drift av Vang fjelltak. Konsesjonen skulle basere seg på reguleringsplanen som tidligere var godkjent av Hamar kommune (etter protest fra Vangsåsen vel). Men mengden masse som transporteres fra fjelltaket og ut på det offentlige vegnettet er ifølge driftskonsesjonen 15 – 20 ganger mer enn det som var forutsetningen for den godkjente reguleringsplanen. Vi tillot oss derfor å klage på driftskonsesjonen som var gitt. Etter grundig behandling sender DMF klagen videre til Nærings- og fiskeridepartementet. I brev av 30. september utdyper vi klagen vår og ber om at det gjennomføres konsekvensutredning med risikoanalyse av virkningen den betydelige økningen av tungtrafikken har for miljøet og ikke minst samfunnet i øvre del av Vang. Konsesjonen må trekkes tilbake inntil nødvendige avbøtende tiltak er avdekket og gjennomført. Klagen er ennå ikke ferdigbehandlet.

Høsten 2019 skal visstnok Fylkesmannen i Innlandet ha samtykket i en revidering av reguleringsplanen for fjelltaket for at den på en bedre måte skal reflektere de faktiske forhold. Hamar kommune har valgt å begynne denne prosessen med å utarbeide en trafikkanalyse for vegene i området. Etter hva vi har hørt skal den være ferdig i mars, og velforeningen er lovt innsyn i den så snart den er ferdig. Nå er det 1. april, og vi vil purre på den. Det er ingen aprilspøk!